

Kviešu ģints (*Triticum*) un saistīto latvisko nosaukumu revīzija

Revision of Latvian names associated with genus Triticum

Zinātniskais nosaukums <i>Scientific name</i>	Atbilstība <i>Equivalence</i>	Pēdējā pārbaude <i>Last verification</i>
C		
<i>Crithodium aegilopoides</i> Link (1834)	= <i>Triticum monococcum</i> L. subsp. <i>aegilopoides</i> (Link) Thell.	03.07.2018.
D		
Dicoccoidea	divgraudkviešu sekcija	03.07.2018.
M		
Monococcon	viengraudkviešu sekcija	03.07.2018.
T		
Triticeae	kviešu triba	03.07.2018.
Triticinae	kviešu apakštriba	03.07.2018.
Triticum	kvieši (=kviešu ģints)	03.07.2018.
Triticum	kviešu sekcija	03.07.2018.
<i>Triticum aegilopoides</i> (Link) Balansa ex Körn. (1885)	= <i>Triticum monococcum</i> L. subsp. <i>aegilopoides</i> (Link) Thell.	03.07.2018.
<i>Triticum aestivum</i> L. (1753)	parastais kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum araraticum</i> Jakubz. (1947)	= <i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. subsp. <i>armeniacum</i>	03.07.2018.
<i>Triticum armeniacum</i> (Jakubz.) Makush. (1938)	= <i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. subsp. <i>armeniacum</i>	03.07.2018.
<i>Triticum ×borisovii</i> Zhebrak (1944)	Borisova kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum chaldicum</i> Menabde (1948)	= <i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. subsp. <i>armeniacum</i>	03.07.2018.
<i>Triticum dicoccon</i> Schrank var. <i>timopheevii</i> Zhuk. (1924)	= <i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. (1928)	03.07.2018.
<i>Triticum ×fungicidum</i> Zhuk. (1944)	fungicīdais kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum monococcum</i> L. (1753)	viengraudu kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum monococcum</i> L. subsp. <i>aegilopoides</i> (Link) Thell. (1918)	egilopsu kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum monococcum</i> L. subsp. <i>monococcum</i>	viengraudu kviesis [kultivētā pasuga]	03.07.2018.
<i>Triticum monococcum</i> L. subsp. <i>sinskajae</i> (Filat. & Kurkiew) Valdés & H. Scholz (2006)	= <i>Triticum monococcum</i> L. subsp. <i>monococcum</i>	03.07.2018.
<i>Triticum ×petropavlovskiy</i> Udachin & Migush. (1970)	Petropavlovskā kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum sinskajae</i> Filat. & Kurkiew (1975)	= <i>Triticum monococcum</i> L. subsp. <i>monococcum</i>	03.07.2018.
<i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. (1928)	Timofejeva kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. subsp. <i>armeniacum</i> (Jakubz.) Slageren (1994)	Haldijas kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. subsp. <i>timopheevii</i>	Timofejeva kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. var. <i>araraticum</i> (Jakubz.) C. Yen (1983)	<i>Triticum timopheevii</i> (Zhuk.) Zhuk. subsp. <i>armeniacum</i>	03.07.2018.
<i>Triticum turgidum</i> L. (1753)	uzpūstais kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>dicoccooides</i> (Korn. ex Asch. & Graebn.) Thell. (1918)	savvaļas kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum turgidum</i> L. subsp. <i>turgidum</i>	uzpūstais kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum urartu</i> Tumanian ex Gandilyan (1972)	Urartu kviesis	03.07.2018.
<i>Triticum ×zhukovskyi</i> Menabde & Eritzjan (1960)	Žukovska kviesis	03.07.2018.

Kultivēto kviešu sugu pamata šķirņu grupas*

*Piezīme: augu šķirņu grupu nosaukumu lietojumu nosaka Starptautiskais kultivēto augu nomenklatūras kodekss (*International code of nomenclature for cultivated plants*) (Brickell & al. 2016), un pamata noteikumi ir ievērojami arī latviešu valodā.

***Triticum aestivum* šķirņu grupas**

Angļu valodā <i>English</i>	Latviešu valodā <i>Latvian</i>	Latviešu valodā, alternatīvi <i>Latvian, alternative</i>
<i>Triticum aestivum</i> Aestivum Group	parastā kvieša mīksto kviešu grupa	parastā kvieša mīksto kviešu šķirnes
<i>Triticum aestivum</i> Compactum Group	parastā kvieša blīvo kviešu grupa	parastā kvieša blīvo kviešu šķirnes
<i>Triticum aestivum</i> Macha Group	parastā kvieša maha kviešu grupa	parastā kvieša maha kviešu šķirnes
<i>Triticum aestivum</i> Spelta Group	parastā kvieša plēkšņu kviešu grupa	parastā kvieša plēkšņu kviešu šķirnes
<i>Triticum aestivum</i> Sphaerococcum Group	parastā kvieša apaļgraudu kviešu grupa	parastā kvieša apaļgraudu kviešu šķirnes
<i>Triticum aestivum</i> Tibeticum Group	parastā kvieša Tibetas kviešu grupa	parastā kvieša Tibetas kviešu šķirnes
<i>Triticum aestivum</i> Vavilovii Group	parastā kvieša Vavilova kviešu grupa	parastā kvieša Vavilova kviešu šķirnes
<i>Triticum aestivum</i> Yunnanicum Group	parastā kvieša Juņnaņas kviešu grupa	parastā kvieša Juņnaņas kviešu šķirnes

***Triticum aestivum* pamata šķirņu grupu nosaukumu vispārīgais lietojums un sinonīmi latviešu valodā**

Šķirņu grupa <i>Cultivar group</i>	Vispārīgais lietojums, sinonīmi <i>General/common use, synonyms</i>
mīksto kviešu šķirnes	mīkstie kvieši , <u>sinonīmi</u> : <i>parastie kvieši</i> (homonīms lietojums)
blīvo kviešu šķirnes	blīvie kvieši , <u>sinonīmi</u> : <i>platlapu kvieši, pundurkieši</i>
maha kviešu šķirnes	maha kvieši
plēkšņu kviešu šķirnes	plēkšņu kvieši , <u>sinonīmi</u> : <i>speltas kvieši, Speltas kvieši</i>
apaļgraudu kviešu šķirnes	apaļgraudu kvieši , <u>sinonīmi</u> : <i>apaļgraudkieši</i>
Tibetas kviešu šķirnes	Tibetas kvieši
Vavilova kviešu šķirnes	Vavilova kvieši , <u>sinonīmi</u> : <i>zarotie kvieši</i>
Juņnaņas kviešu šķirnes	Juņnaņas kvieši

Triticum aestivum* pamata šķirņu grupu nosaukumu sinonīmi**Triticum aestivum* Aestivum Group***Triticum aestivum* subsp. *aestivum****Triticum aestivum* Compactum Group***Triticum aestivum* subsp. *compactum**Triticum compactum**Triticum amplissifolium****Triticum aestivum* Macha Group***Triticum aestivum* subsp. *macha**Triticum macha*

Triticum aestivum* Spelta GroupTriticum spelta**Triticum vulgare* var. *coeruleum**Triticum aestivum* var. *spelta****Triticum aestivum* Sphaerococcum Group***Triticum aestivum* subsp. *sphaerococcum**Triticum sphaerococcum****Triticum aestivum* Tibeticum Group***Triticum aestivum* subsp. *tibeticum****Triticum aestivum* Vavilovii Group***Triticum aestivum* var. *vavilovii**Triticum vulgare* var. *vavilovii**Triticum vavilovii****Triticum aestivum* Yunnanicum Group***Triticum aestivum* subsp. *yunnanense****Triticum turgidum* subsp. *turgidum* šķirņu grupas**

Angļu valodā

English

Latviešu valodā

Latvian

Latviešu valodā, alternatīvi

*Latvian, alternative****Triticum turgidum* Carthlicum Group****uzpūstā kvieša** Persijas kviešu grupa**uzpūstā kvieša** Persijas kviešu šķirnes***Triticum turgidum* Dicocon Group****uzpūstā kvieša** divgraudu kviešu grupa**uzpūstā kvieša** divgraudu kviešu šķirnes***Triticum turgidum* Durum Group****uzpūstā kvieša** cieto kviešu grupa**uzpūstā kvieša** cieto kviešu šķirnes***Triticum turgidum* Palaeocolchicum Group****uzpūstā kvieša** Kolhīdas kviešu grupa**uzpūstā kvieša** Kolhīdas kviešu šķirnes***Triticum turgidum* Polonicum Group****uzpūstā kvieša** poļu kviešu grupa**uzpūstā kvieša** poļu kviešu šķirnes***Triticum turgidum* Turanicum Group****uzpūstā kvieša** Mezopotāmijas kviešu grupa**uzpūstā kvieša** Mezopotāmijas kviešu šķirnes***Triticum turgidum* Turgidum Group****uzpūstā kvieša** angļu kviešu grupa**uzpūstā kvieša** angļu kviešu šķirnes***Triticum turgidum* subsp. *turgidum* pamata šķirņu grupu nosaukumu vispārīgais lietojums un sinonīmi latviešu valodā**

Šķirņu grupa

Cultivar group

Vispārīgais lietojums, sinonīmi

*General/common use, synonyms***Persijas kviešu šķirnes*****Persijas kvieši*****divgraudu kviešu šķirnes*****divgraudu kvieši*, sinonīmi: *Isfahānas kvieši, kultūras divgraudkvieši*****cieto kviešu šķirnes*****cietie kvieši*, sinonīmi: *Abesīnijas kvieši, Etiopijas kvieši*****Kolhīdas kviešu šķirnes*****Kolhīdas kvieši*****poļu kviešu šķirnes*****poļu kvieši*****Mezopotāmijas kviešu šķirnes*****Mezopotāmijas kvieši*****angļu kviešu šķirnes*****angļu kvieši*, sinonīmi: *turgidumkvieši, zarainie kvieši, zarotie kvieši***

Triticum turgidum* subsp. *turgidum* pamata šķirņu grupu nosaukumu sinonīmi**Triticum turgidum* Carthlicum Group***Triticum carthlicum**Triticum turgidum* subsp. *carthlicum**Triticum persicum****Triticum turgidum* Dicocon Group***Triticum aestivum* var. *dicocon**Triticum ispahanicum**Triticum dicocon**Triticum spelta* var. *dicocon**Triticum dicocon**Triticum turgidum* subsp. *dicocon****Triticum turgidum* Durum Group***Triticum aethiopicum**Triticum turgidum* var. *durum**Triticum durum**Triticum vulgare* var. *aegyptiacum**Triticum turgidum* subsp. *durum****Triticum turgidum* Palaeocolchicum Group***Triticum karamyshevii**Triticum turgidum* subsp. *palaeocolchicum**Triticum palaeocolchicum****Triticum turgidum* Polonicum Group***Triticum abyssinicum**Triticum turgidum* subsp. *polonicum**Triticum polonicum****Triticum turgidum* Turanicum Group***Triticum orientale**Triticum turgidum* subsp. *turanicum**Triticum turanicum****Triticum turgidum* Turgidum Group***Triticum turgidum* var. *compositum**Triticum vulgare* subsp. *compositum***Dažādu sugu (galvenokārt *Triticum aestivum*) šķirņu grupas pēc veģetācijas perioda**

Angļu valodā

English

winter wheat

[summer] wheat

Latviešu valodā

Latvian

ziemas kviešu grupa

vasaras kviešu grupa

Latviešu valodā, alternatīvi

Latvian, alternative

ziemas kviešu šķirnes

vasaras kviešu šķirnes

Literatūra

Brickell C. D., Alexander C., Cubey J. J., David J. C., Hoffman M. H. A., Leslie A. C., Malécot V., Xiaobai Jin, 2016. International code of nomenclature for cultivated plants (ICNCP or Cultivated Plant Code), ninth edition // *Scripta Horticulturae* **18**, 1–190

akceptēts publicēšanai: 31.07.2018.